

Een archeologisch bureau-onderzoek voor de locaties Rode Brugstraat 3, 5 en 7 te Oisterwijk, gemeente Oisterwijk (NB)

W.J.F. Thijs

ARC-Rapporten 2009-24

Geldermalsen
31 mei 2010
ISSN 1574-6887

Colofon

Een archeologisch bureau-onderzoek voor de locaties Rode Brugstraat
3, 5 en 7 te Oisterwijk, gemeente Oisterwijk (NB)

ARC-Rapporten 2009-24
ARC-Projectcode 2009/025

Tekst

W.J.F. Thijs

Afbeeldingen

W.J.F. Thijs

Redactie

N. van Malssen

Beheer en plaats van documentatie

Archaeological Research & Consultancy

Status

definitieve versie

Autorisatie — A. Ufkes

Uitgegeven door

ARC bv

Postbus 41018

9701 CA Groningen

ISSN 1574-6887

Geldermalsen, 31 mei 2010

Een recente lijst van de ARC-Rapporten is te vinden op www.arcbv.nl

Projectgegevens

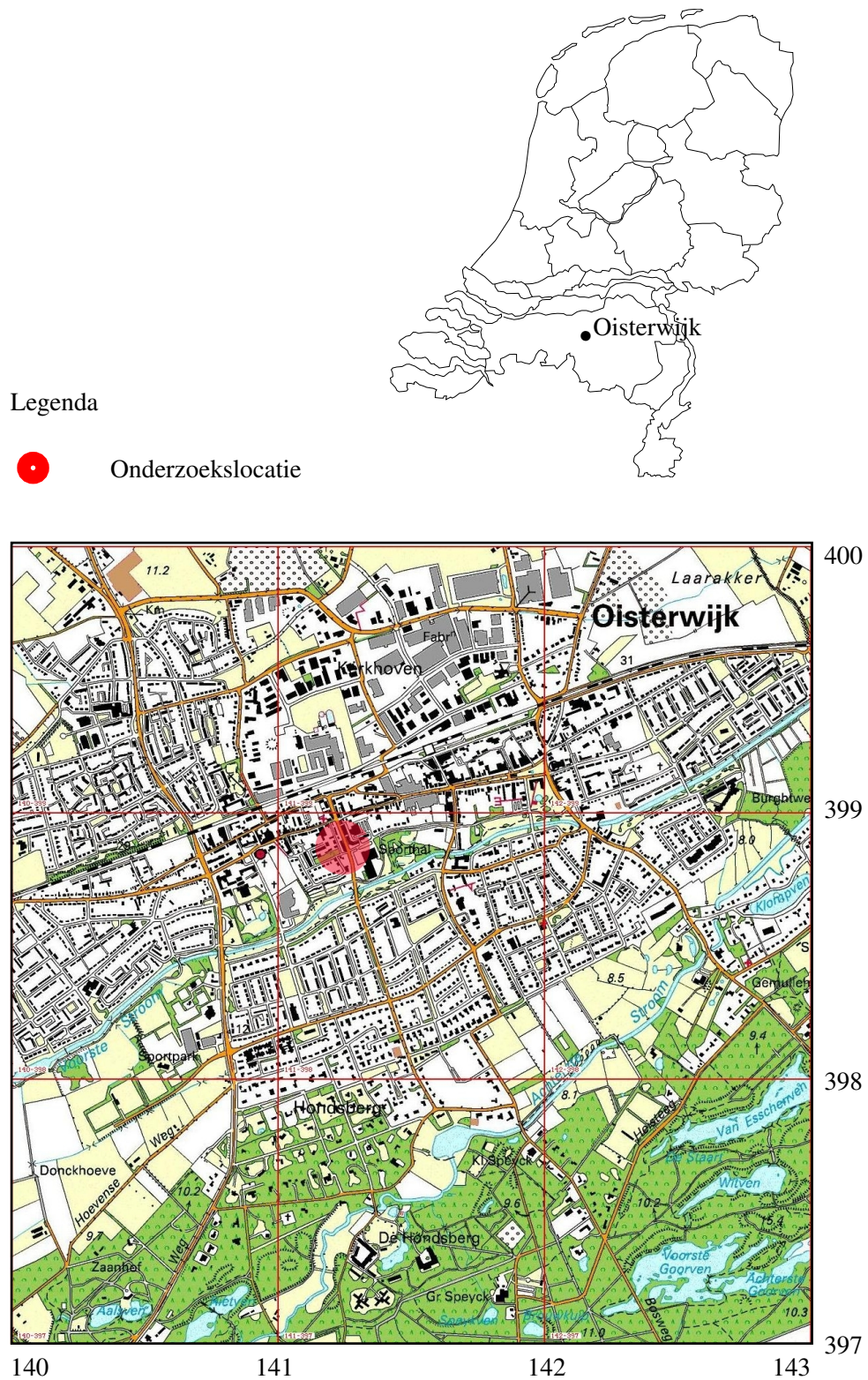
Projectnaam	Oisterwijk, Rode Brugstraat 3, 5 en 7
Projectcode	2009/025
Archisnummer	32965
Projectleider	ir. W.J.F. Thijs
Contact	0345-620102, w.thijs@arcbv.nl
Opdrachtgever	BRO Boxtel, mw. G. Schalken
Contact	0411-850400, gineke.schalken@bro.nl
Bevoegd gezag	Gemeente Oisterwijk, mw. J. Rama
Contact	013-5291157, jennifer.rama@oisterwijk.nl
Beoordeling namens bevoegd gezag	Monumentenhuis Brabant, drs. A. Visser
Contact	0162-511833, info@monumentenhuisbrabant.nl

Locatiegegevens

Toponiem	Baerdijk
Plaats	Oisterwijk
Gemeente	Oisterwijk
Provincie	Noord-Brabant
Kaartblad	51A
RD-coördinaten	NW: 141.214/389.914 NO: 141.234/389.921 ZO: 141.259/389.854 ZW: 141.240/389.849
Oppervlakte	1.050 m ²

Beschrijving onderzoekslocatie

Geologie	Formatie van Boxtel, Laagpakket van Wierden
Geomorfologie	Bebouwing, Dekzandruggen +/- oud bouwlanddek
Bodem	Bebouwing, Hoge zwarte enkeerdgronden
Historische situatie	Oisterwijk is tot ontwikkeling gekomen vanaf het begin van de 13e eeuw. De onderzoekslocatie is waarschijnlijk pas bebouwd na 1900.
Archeologische verwachting	De locatie ligt in het dekzandruggenlandschap op de overgang naar een beekdal. Gezien de landschappelijke context heeft de onderzoekslocatie een hoge trefkans op archeologische resten uit de periode Paleolithicum – Nieuwe Tijd. Op de IKAW is de onderzoekslocatie niet gekarteerd.

Afbeelding 1. Topografische kaart van de onderzoekslocatie en omgeving (rood), voorzien van RD-coördinaten. Bron: Topografische Dienst Nederland.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding tot het onderzoek

In opdracht van mevr. G. Schalken van BRO heeft Archaeological Research & Consultancy (ARC bv) een archeologisch bureau-onderzoek uitgevoerd voor de locaties Rode Brugstraat 3, 5 en 7 te Oisterwijk gemeente Oisterwijk. Aanleiding tot dit onderzoek vormt de voorgenomen herontwikkeling van het terrein. Bij de bouw zullen op delen van de locatie bodemverstorende werkzaamheden plaatsvinden, die mogelijk een bedreiging vormen voor het archeologisch bodemarchief. Conform de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz 2007) dient de locatie eerst te worden onderzocht op de aanwezigheid van archeologische waarden. Het bureau-onderzoek is op 2 maart 2009 uitgevoerd door ir. W.J.F. Thijs. Het archeologisch onderzoek is uitgevoerd conform de eisen die gesteld worden in de Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie (KNA versie 3.1).¹

1.2 Ligging en beschrijving van de onderzoekslocatie

De onderzoekslocatie ligt tussen de Rode Brugstraat en de Baerdijk (zie afb. 1). Op de onderzoekslocatie zijn twee woningen en een voormalige kartonnagefabriek aanwezig. De kartonnagefabriek is al enige tijd buiten gebruik. Op een groot deel van het terrein is verharding aanwezig. De verharding bestaat uit tegels en is aanwezig ten zuiden en westen van de huidige bebouwing. Op het oostelijk terreindeel is tussen het trottoir en de bebouwing een smalle strook gras aanwezig. Op de onderzoekslocatie is met het blote oog geen reliëf waar te nemen. Het maai-veld van de onderzoekslocatie ligt op circa 9,4 m +NAP. De locatie en omvang van de onderzoekslocatie is weergegeven in afbeelding 2. Er is geen info bekend over eventueel aanwezige bodemverontreinigingen.

1.3 Overzicht van de geplande werkzaamheden

In de toekomst worden op de onderzoekslocatie woningen gebouwd. Omdat de nieuwbouw nog in de planfase is, zijn over de bouwplannen nog geen details bekend.

1.4 Doel van het onderzoek

Doel van het bureau-onderzoek is het verkrijgen van inzicht in bekende en te verwachten archeologische waarden in en om het plangebied. Op basis van de verkregen informatie wordt een archeologisch verwachtingsmodel voor de onderzoekslocatie opgesteld. Hierin wordt beschreven of er archeologische resten aanwezig (kunnen) zijn in het plangebied, wat de potentiële aard en omvang hiervan is en

¹De inhoud van de KNA kan worden geraadpleegd op www.sikb.nl.

of de voorgenomen werkzaamheden in het plangebied een bedreiging vormen voor het bodemarchief. Indien dit het geval is, wordt geadviseerd op welke wijze hiermee in het vervolgtraject van de plannen rekening dient te worden gehouden.

1.5 Werkwijze

Voor het bureau-onderzoek wordt bronnenmateriaal uit diverse disciplines geraadpleegd en geïntegreerd tot een archeologisch verwachtingsmodel. Op basis van geologische, geomorfologische en bodemkundige informatie wordt een beeld geschetst van de landschappelijke ontwikkeling van de omgeving van de onderzoekslocatie. Deze landschappelijke ontwikkeling geeft inzicht in de potentiële woonbaarheid van de locatie. Voor de beschrijving van de archeologische waarden wordt gebruik gemaakt van Archis2, de online archeologische database van de Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten (RACM), de Indiatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW) en de Archeologische Monumenten Kaart (AMK) en, indien van toepassing, van informatie over eerder gedaan onderzoek en archeologische waarnemingen. Bij dit onderzoek is verder gebruik gemaakt van de Cultuurhistorische Waardenkaart van de provincie Noord-Brabant.² De historische ontwikkeling wordt beschreven aan de hand van historisch-topografisch kaartmateriaal en historische bronnen. Hierbij wordt ook ingegaan op eventuele (sub)recente verstoringen die de archeologische verwachting beïnvloeden. Voor het bureau-onderzoek is gebruik gemaakt van de website van heemkundekring de Kleine Meijerij.³ Ook is contact gezocht met de leden van deze heemkundekring (dhr. van Helvert en dhr. B. Keasberry). Er zijn geen bouwdoSSIers geraadpleegd voor de locatie.

²<http://chw.brabant.nl>.

³<http://www.dekleinemeijerij.nl>.

2 Bureau-onderzoek

2.1 Bekende aardwetenschappelijke waarden

De onderzoekslocatie ligt in het pleistocene zandgebied van Brabant. In de laatste ijstijd (Weichselien, 115 – 10 ka BP)⁴ werden fluvioperiglaciale sedimenten van de Formatie van Boxtel afgezet. Dit zijn sedimenten van lokale oorsprong die onder zeer koude omstandigheden door wind, water en hellingprocessen zijn afgezet. Gedurende het Laat-Glaciaal (13 – 10 ka BP) werden de eolische dekzanden afgezet. Deze vormen binnen de Formatie van Boxtel het Laagpakket van Wierden (Berendsen 2004, De Mulder et al. 2003). Gedurende het Holoceen (vanaf ca. 10.000 jaar geleden) konden zich in dit pakket pleistocene afzettingen bodems ontwikkelen. Door het grove en arme moedermateriaal bestonden deze bodems op de hogere droge gronden voornamelijk uit podzolgronden. In de lagere delen van het landschap werden door hoge grondwaterstanden voornamelijk vlakvaaggronden, beek- en gooreerdgronden gevormd.

Vanaf de Late Middeleeuwen nam de bevolkingsdruk toe. Zoals overal op de zandgronden werd ook hier het potstal-systeem geïntroduceerd om voldoende opbrengst van het land te garanderen. Hierbij werden de landbouwgronden, gelegen rondom de dorpen op de overgang van de hoge naar de lage terreindelen, bemest met plaggen en schapenmest uit de potstal. Deze plaggen waren afkomstig uit van de hoge, droge gronden, die men ook gebruikte voor het weiden van de schapen. Door menselijke activiteit trad degradatie van de bos- en heidegronden op, waardoor uitgestrekte heidevelden en stuifzanden ontstonden, de zogenaamde woeste gronden. Deze stuifzanden behoren tot de Formatie van Boxtel (Laagpakket van Kootwijk) (Berendsen 2005). Het potstal-systeem werd toegepast tot de introductie van kunstmest halverwege de 19e eeuw. Door eeuwenlange bemesting met plaggen ontstonden rond de dorpen zogenaamde esdekken: dikke humusrijke pakketten, die op de bodemkaart worden aangeduidt als enkeerdgronden. Na de introductie van kunstmest werden de woeste gronden ontgonnen.

Oisterwijk ligt op dekzandruggen (3L5), die worden afgewisseld met vlaktes van ten dele verspoelde dekzanden (2M9; zie afb. 3). Ten zuiden van de onderzoekslocatie ligt het beekdal van de Voorste Stroom (2R5). De loop van de beek was vroeger anders. In de zestiger jaren van de 20e eeuw is de beekloop naar het zuiden verlegd (zie afb. 4). De beek liep van origine ten zuiden van de onderzoekslocatie, direct ten zuiden van de Vloeiweg (zie afb. 9). Op de dekzandruggen zijn vanaf de Late Middeleeuwen hoge zwarte enkeerdgronden ontstaan. De onderzoekslocatie is op de bodemkaart (zie afb.5) niet gekarteerd en weergegeven als bebouwing (—h bebouw). Oisterwijk wordt echter omzoomd door hoge zwarte enkeerdgronden (code zEZ23). De locatie ligt direct grenzend aan de voormalige loop van de Voorste Stroom. Op de onderzoekslocatie zijn waarschijnlijk hoge zwarte enkeerdgronden of beekkeerdgronden aanwezig. Enkeerdgronden zijn zandgronden met een donkere zwarte bovengrond die dikker is dan 50 cm, beekkeerdgronden hebben een esdek dat dunner is dan 30 cm (De Bakker & Schelling 1989).

⁴Before Present. Jaren voor heden, waarbij 1950 als referentiejaar wordt genomen.

2.2 Bekende archeologische waarden

De zandgronden hebben volgens de IKAW (afb. 6) een een lage tot middelhoge trefkans. De enkeerdgronden en hoger gelegen laarpodzolen daarentegen hebben een middelhoge tot hoge archeologische trefkans. Door bemesting met plaggen is vanaf de Late Middeleeuwen een dik esdek ontstaan. Door dit esdek zijn eventueel aanwezige sporen afgedekt en beschermd tegen recente vergravingen. De kans op sporen hangt sterk af van de mate van intactheid van het onder het esdek aanwezige oorspronkelijke bodemprofiel. De intactheid hiervan hangt weer af van de mate van verploeging of vergraving (met de schop) bij aanleg van het esdek. Hoge zwarte enkeerdgronden zijn met name ontstaan vanaf de Late Middeleeuwen nabij boerderijen of nederzettingen. Deze locaties liggen meestal op de hogere droge delen die ook in de Late Middeleeuwen aantrekkelijk waren voor (tijdelijke) bewoning door hun goede ontwatering. Op de overgangen naar de lagere delen komen voornamelijk beekerdgronden voor. De onderzoekslocatie is op de IKAW niet gekarteerd en aangegeven als bebouwing (zie afb. 6). Het is echter waarschijnlijk dat op de onderzoekslocatie enk- of beekerdgronden aanwezig zijn (zie afb. 5). Dergelijke gronden hebben respectievelijk een hoge tot middelhoge trefkans op archeologische sporen. Hiernaast ligt de onderzoekslocatie op de overgang van het beekdal van de Voorste Stroom. Dit soort overgangen van hoog naar laag gelegen gebieden vormden in de prehistorie aantrekkelijk gebieden voor bewoning. Dit komt voort uit het feit dat op dit soort landschappelijke gradientzones op korte afstand een grote variëteit aan vegetatietypen voorkomt. Ook was drinkwater hier in voldoende mate aanwezig. Op de hogere ruggen was men veilig voor hoge waterstanden in de beek. Op de Cultuurhistorische Waardenkaart van de provincie Noord-Brabant⁵ is de onderzoekslocatie eveneens niet gekarteerd. In de omgeving van de onderzoekslocatie zijn in Archis2 elf waarnemingen bekend (afb. 6):

- Circa 340 m ten westen van de onderzoekslocatie zijn in 1994 muurresten aangetroffen ter plaatse van een kerk (waarnemingsnr. 24545). De muurresten dateren uit de 15e of 16e eeuw. Ook zijn bij een vooronderzoek uitgevoerd in 2004 enkele fragmenten aardewerk aangetroffen uit de periode Late Middeleeuwen – Nieuwe Tijd (waarnemingsnummer 48427).
- Circa 500 m ten oostnoordoosten van de onderzoekslocatie is bij het uitgraven van een vijver in 1977 een vuurstenen Flint Ovalbeil aangetroffen. Deze bijl is gedateerd op de periode Midden- tot Laat-Neolithicum (waarnemingsnrs. 13948 en 14469).
- Circa 700 m ten oostnoordoosten van de onderzoekslocatie zijn bij een archeologische begeleiding in 2002 twee stenen waterputten en een beerput aangetroffen (waarnemingsnr. 53003). De archeologische resten konden worden gedateerd in het midden van de 19e eeuw.
- Circa 950 m ten oosten van de onderzoekslocatie zijn in 1999 en 2000 de resten aangetroffen van een *moated site*. Hierbij zijn delen van een omgrachting, een opgeworpen heuvel en resten van gebouwen uit de 16e en 17e eeuw aangetroffen (waarnemingsnrs. 50178 en 44639). Het grootste deel van het terrein is verstoord. Er is ook aardewerk aangetroffen uit de periode

⁵<http://chw.brabant.nl>

Late Middeleeuwen – Nieuwe Tijd.

- Circa 750 m ten zuidwesten van de onderzoekslocatie ligt een terrein met de resten van het voormalige kasteel Durendaal. Het kasteelterrein is aangeduid als archeologische monument van hoge waarde (monumentnr. 2083). Op het terrein zijn resten aanwezig van een gracht en een heuvel met mogelijk nog funderingen van het kasteel (waarnemingsnr. 32638). Ook is bij een booronderzoek in 2004 een kleine hoeveelheid aardewerk aangetroffen uit de periode Late Middeleeuwen – Nieuwe Tijd (waarnemingsnr. 53697). Het kasteel zou zijn gesloopt omstreeks 1780.
- Circa 500 m ten westzuidwesten is in 2006 tijdens een proefsleuvenonderzoek aardewerk aangetroffen uit de Vroege Middeleeuwen (waarnemingsnr. 409083). Ook zijn aardewerkfragmenten aangetroffen uit de periode Late Middeleeuwen – Nieuwe Tijd. Over de herkomst of context van het materiaal wordt niets vermeld.
- Circa 1000 m ten westzuidwesten is in 1925 een urnenveld aangetroffen uit de IJzertijd (waarnemingsnr. 39010). Er zouden in die tijd op het terrein tientallen urnen zijn opgegraven. Het terrein is momenteel bijna geheel bebouwd.

Bij de lokale heemkundekring waren géén aanvullende waarnemingen bekend op of in de nabijheid van de onderzoekslocatie.⁶ De historische dorpskern van Oisterwijk is op de AMK aangeduid als archeologisch monument van hoge waarde (monumentnr. 16812). De onderzoekslocatie valt binnen dit archeologische monument. Binnen de contouren kunnen in de bodem resten van vroegmoderne en waarschijnlijk ook van laatmiddeleeuwse (vanaf circa 1300) bewoning worden aangetroffen. Ook sporen van oudere bewoning kunnen aanwezig zijn. Hierbij wordt de kanttekening geplaatst dat de bewoning in de Vroege- en Volle Middeleeuwen een meer dynamisch karakter gehad kan hebben en dat de plaats en grens ervan niet per se hoeft samen te vallen met die van de later bewoning.

2.3 Historische situatie

In de Romeinse Tijd vond bewoning plaats in de beekdalen, op de overgang van de hogere naar de lagere gronden. Na de Romeinse Tijd nam de bevolking sterk af en daarmee ook het areaal cultuurlandschap, dat ten dele weer bebost raakte. In de Merovingische en Karolingische periode (600 - 1000) nam de bevolking weer toe en werden de hooggelegen dekzandruggen in gebruik genomen. In dezelfde periode werden landerijen door Frankische edelen overgedragen aan de kerk (met name kloosters). Op deze landerijen werden, voor zo ver niet reeds aanwezig, kerken gebouwd, rondom welke nederzettingen konden ontstaan. In de 11e tot 13e vond in een aantal gevallen verplaatsing van de nederzettingen plaats van de hooggelegen dekzandruggen naar de minder hooggelegen overgang van dekzandrug naar beekdal. Kerken bleven vaak nog wel op hun oorspronkelijke locatie bestaan, waardoor het typische verschijnsel onstond van alleenstaande kerken te midden van akkercomplexen. Rondom deze kerken zijn dus nederzettingsresten uit de Vroege Mid-

⁶Persoonlijke mededeling dhr. B. Keasberry.

deleeeuwen te verwachten. Veel van de vrijstaande kerken zijn in de loop van de 19e eeuw verdwenen. Kenmerkend is dat waar deze kerken stonden vaak moderpodzolen in de ondergrond aanwezig zijn. Onder de esdekken zijn dus restanten van de vroegmiddeleeuwse nederzettingen te verwachten (De Bont 1993).

Volgens de Cultuurhistorische Waardenkaart van de provincie Noord-Brabant is Oisterwijk tot ontwikkeling gekomen door zijn gunstige ligging. In 1213 of 1230 is het dorp benoemd als hoofdplaats van het Kwartier van Oisterwijk, één van de vier delen waarin de Meijerij van Den Bosch was ingedeeld. Hierdoor kreeg Oisterwijk een zekere mate van zelfbestuur met een eigen rechtspraak. Het dorp is ontstaan langs de noordoever van de Voorste Stroom als 'tweedelige' nederzetting verbonden door lintbebouwing. De oostelijke kern lag rond het huidige kerkplein. Deze kern is ontstaan voor 1167. De westelijke kern ontwikkelde zich rond het trechtersvormige plein De Lind. Deze kern is ontstaan rond 1230. In Oisterwijk is nog een deel van het middeleeuwse stratenpatroon aanwezig.⁷

Op de kaart uit 1832 is te zien dat de onderzoekslocatie ten zuiden ligt van het bebouwingslint dat de twee kernen verbindt (zie afb. 7). De onderzoekslocatie is nog niet bebouwd. De Rode Brug ten zuiden van de onderzoekslocatie is in 1832 al wel aanwezig (weergegeven als Rood Brug). Deze brug ligt direct ten zuidoosten van de onderzoekslocatie. De Voorste Stroom liep in deze tijd nog direct ten zuiden van de onderzoekslocatie ten zuiden van de Vloeiweg. Op een historische kaart uit 1900 is aan de bebouwingssituatie langs de Baerdijk niet veel veranderd. Wel lijken op de knik in de Baerdijk twee kleine gebouwtjes aanwezig te zijn. Net ten noorden van de onderzoekslocatie is eveneens bebouwing aanwezig. De onderzoekslocatie zelf lijkt nog onbebouwd (afb. 8). Op een historische kaart uit 1944 (afb. 4) is te zien dat de onderzoekslocatie is bebouwd. Op deze kaart is de zowel de oude als de nieuwe loop (stippellijn) van de Voorste Stroom weergegeven. De loop van de Voorste Stroom is in de jaren zestig naar het zuiden verlegd. Kort na 1900 was de onderzoekslocatie in gebruik bij een leerlooierij. Later werd het gebouw gebruikt door Stoomwasserij Reingoed (afb. 9 en 10). Hierna waren de gebouwen in gebruik bij een kartonnagefabriek.

2.4 Gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel

Op basis van de bij het bureau-onderzoek verkregen informatie kan een archeologisch verwachtingsmodel voor het plangebied worden opgesteld. De locatie ligt in het dekzandruggenlandschap op de overgang naar het beekdal van de Voorste Stroom. Op de locatie zijn waarschijnlijk hoge zwarte enkeerdgronden of beekerdgronden aanwezig. De onderzoekslocatie heeft op basis van de landschappelijke context een middelhoge tot hoge trefkans op intacte archeologische sporen. Vanaf het Laat-Glaciaal heeft bewoning plaats kunnen vinden. Daarom kan vondstmateriaal uit de periode Laat-Paleolithicum – Nieuwe Tijd worden verwacht. Door de ligging in de historische kern van Oisterwijk zal de hoge trefkans voornamelijk betrekking hebben op archeologische resten vanaf de Late Middeleeuwen. In de

⁷<http://chw.brabant.nl>; <http://www.dekleinemeijerij.nl>.

omgeving zijn archeologische vondsten uit de periode Midden Neolithicum – Nieuwe Tijd bekend. Op de onderzoekslocatie is waarschijnlijk een esdek aanwezig. In het esdek kunnen losse vondsten worden gedaan uit de Late Middeleeuwen en Nieuwe Tijd. Deze vondsten zullen zijn verploegd. In het oorspronkelijke bodemprofiel hieronder kunnen ook archeologische resten uit eerdere perioden worden verwacht. Door de lage grondwaterstand zullen voornamelijk anorganische zaken zoals aardewerk, (vuur)stenen artefacten en wellicht metaal bewaard zijn gebleven. Of er nog archeologische sporen en/of resten aanwezig zijn, hangt af van de intactheid van het bodemprofiel onder het esdek. De locatie is momenteel voor een groot deel bebouwd en verhard. Deze bebouwing is deels opgericht in het begin van de 20e eeuw. Mogelijk is hierbij het aanwezige bodemarchief reeds verstoord geraakt.

3 Aanbeveling

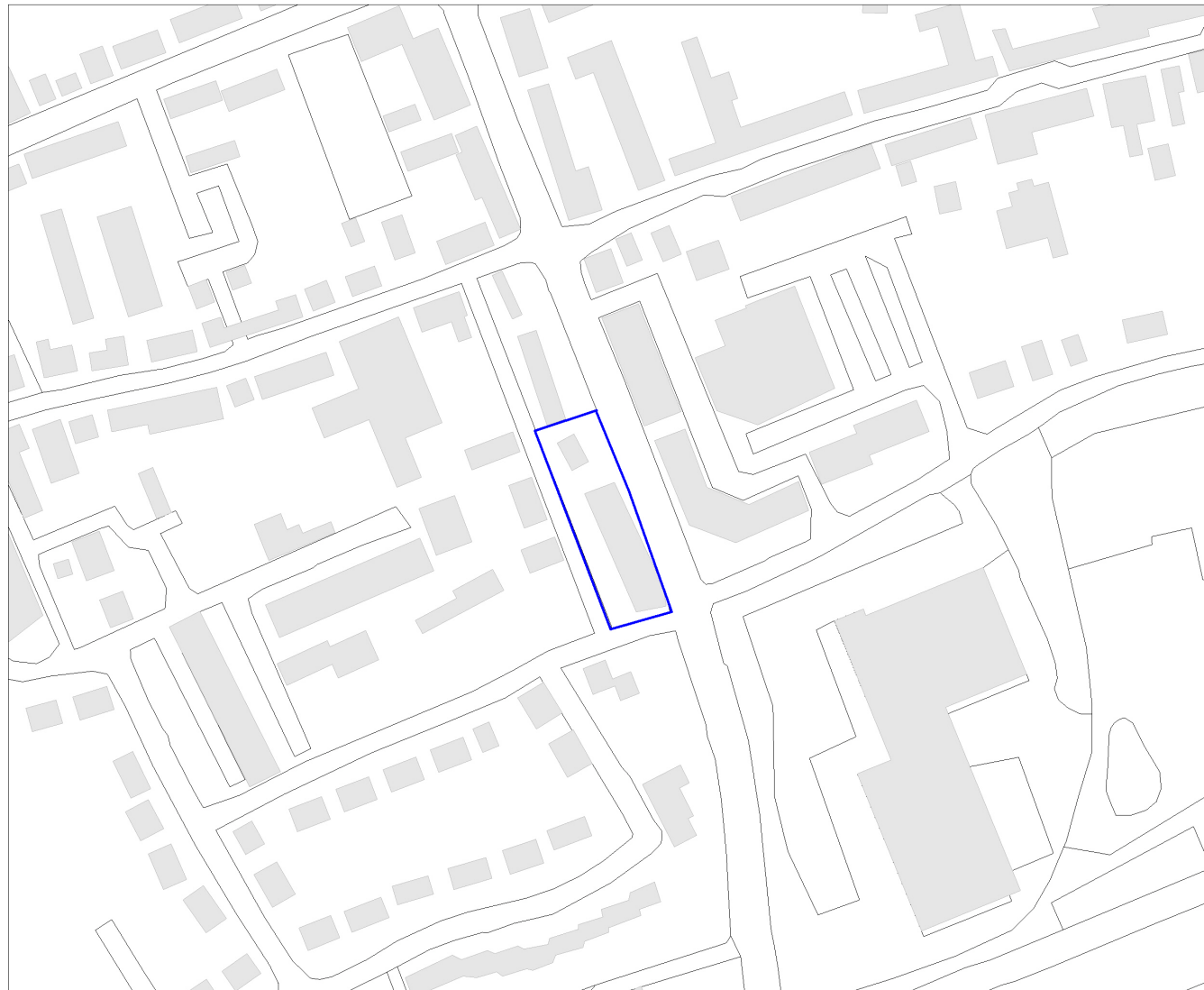
Op basis van de resultaten van het bureau-onderzoek wordt de aanbeveling gedaan een archeologisch vervolgonderzoek op de locatie uit te voeren. Het bureau-onderzoek levert aanwijzingen voor een mogelijk vergraving van het bodemarchief veroorzaakt door het gebruik in het recente verleden. Het is daarom raadzaam om in eerste instantie een verkennend booronderzoek uit te voeren om te bepalen of er sprake is van een intact esdek. Wanneer dit het geval is kan het verkennend inventariserend veldonderzoek worden gevolgd door een inventariserend veldonderzoek in de vorm van proefsleuven (IVO-P). Indien na het verkennend veldonderzoek wordt besloten tot een vervolgonderzoek in de vorm van proefsleuven (IVO-P) moet een Programma van Eisen (PvE) worden opgesteld, dat voor aanvang van de werkzaamheden moet worden goedgekeurd door het bevoegd gezag.

Literatuur

- Bakker, H. de & J. Schelling, 1989. *Systeem van bodemclassificatie voor Nederland; de hogere niveaus*. Wageningen.
- Berendsen, H.J.A., 2004. *De vorming van het land*. Assen (Fysische geografie van Nederland). Vierde, geheel herziene druk.
- Berendsen, H.J.A., 2005. *Landschappelijk Nederland. De fysisch-geografische regio's*. Assen.
- Bont, Chr. de, 1993. '...Al het merkwaardige in bonte afwisseling...' *Een historische geografie van Midden- en Oost-Brabant*. Waalre (Bijdragen tot de studie van het Brabants heem 36).
- Brandt, R.W. et al. (red.), 1992. *ARCHIS. Archeologisch Basis Register; versie 1.0*. Amersfoort.
- Mulder, E.F.J. de et al., 2003. *De ondergrond van Nederland*. Groningen/Houten.

02-03-2009

141438 / 399054

Legenda

- HUIZEN
- TOP10 ((e)TDN)

Archis2

rijksdienst voor
archeologie,
cultuurlandschap
en monumenten

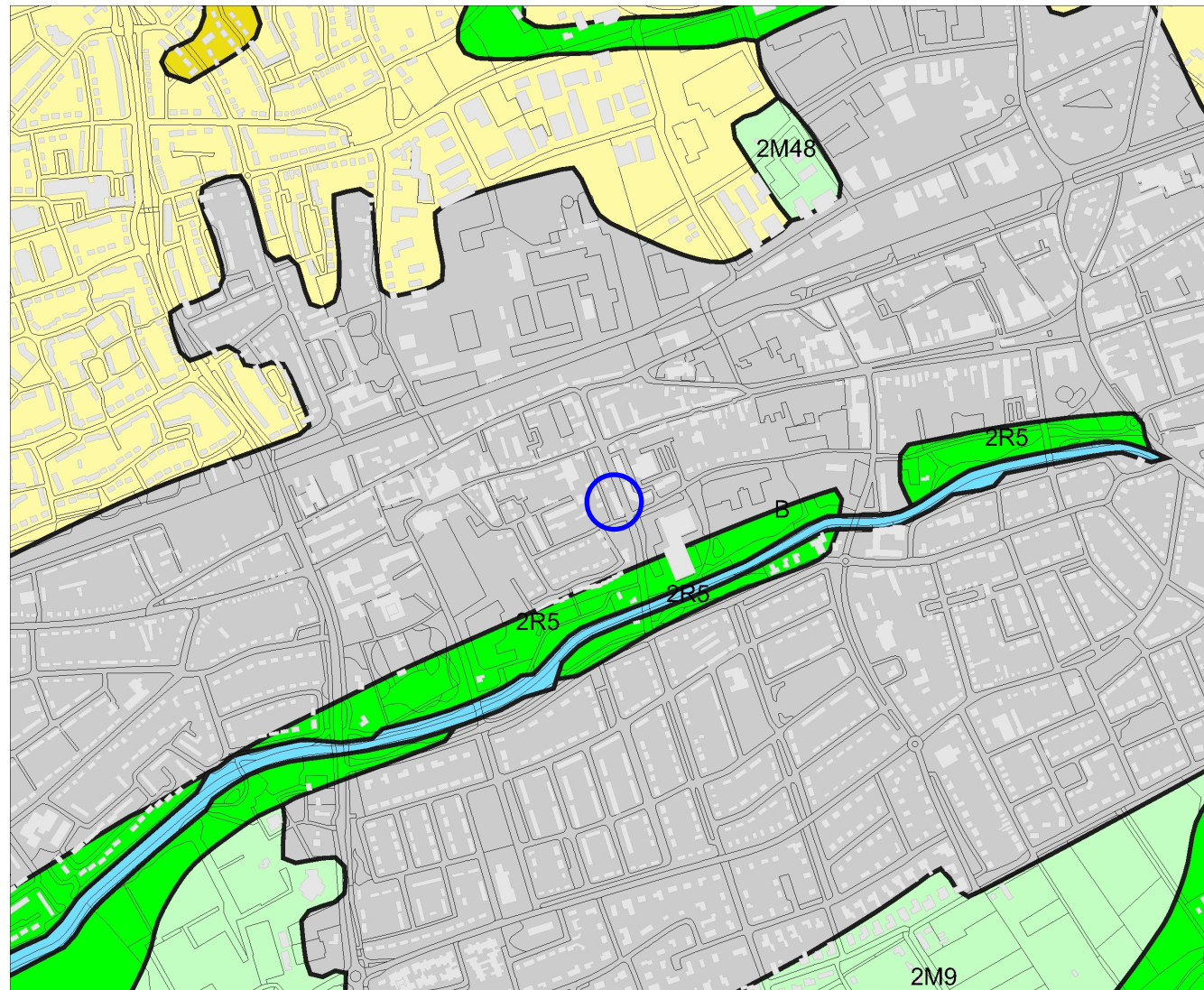

141042 / 398730

Afbeelding 2. Omvang van de onderzoekslocatie (blauw omlijnd). Kaart: W.J.F Thijs.

02-03-2009

142232 / 399693

Legenda

- HUIZEN
- TOP10 ((c)TDN)
- GEOMORFOLOGIE ((c)Alterra)**
 - Wanden
 - Hoge heuvels en ruggen
 - Terpen
 - Hoge duinen
 - Plateaus
 - Terrassen
 - Plateau-achtige vormen
 - Waaiervormige glooiingen
 - Niet-waaiervormige glooiingen
 - Lage ruggen en heuvels
 - Welvingen
 - Vlakten
 - Laagten
 - Ondiepe dalen
 - Matig diepe dalen
 - Diepe dalen
 - Water
 - Bebouwing
 - Overig (Dijken etc)

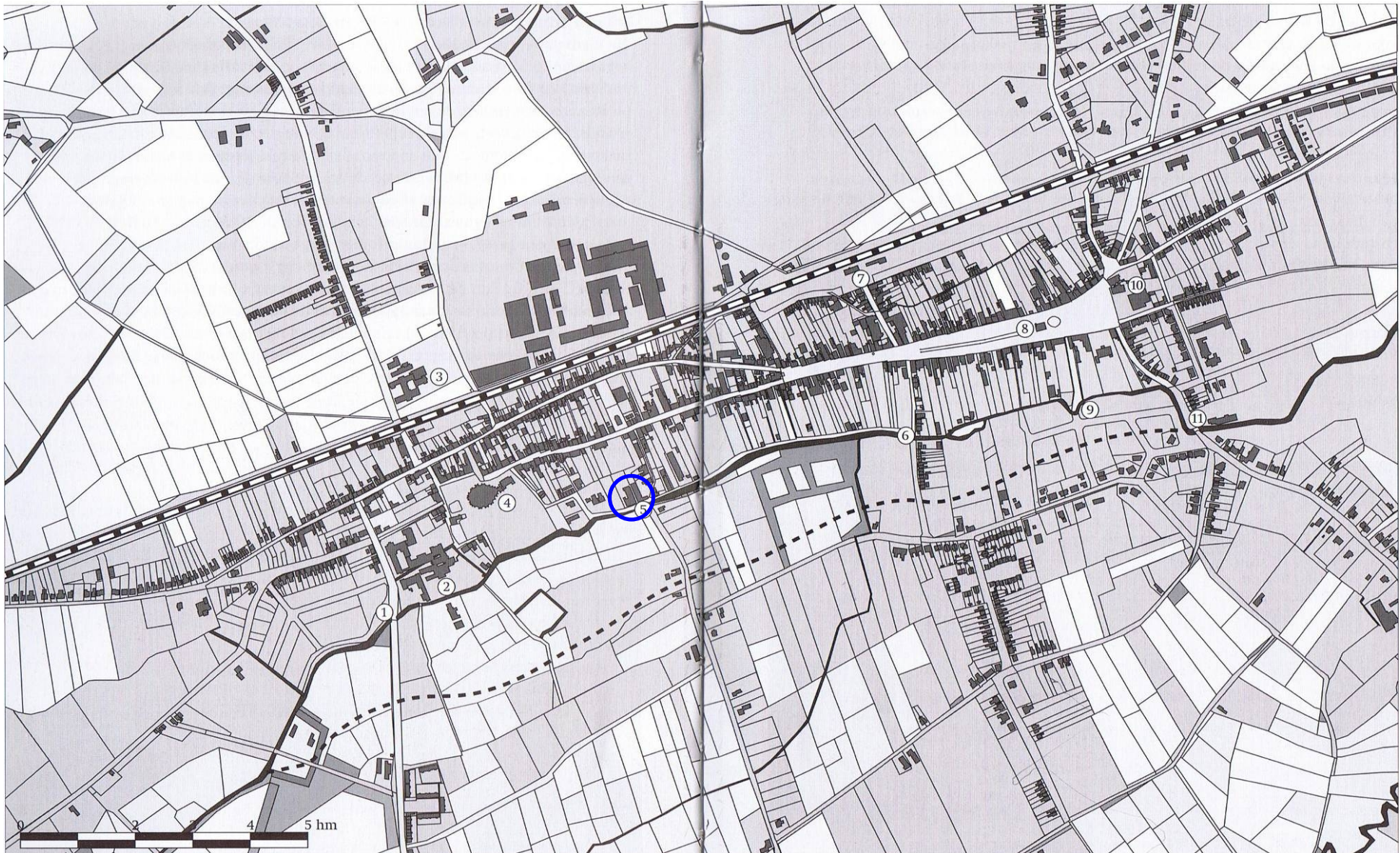
Archis2

rijksdienst voor
archeologie,
cultuurlandschap
en monumenten

140250 / 398074

Afbeelding 3. Geomorfologische kaart van de onderzoekslocatie (blauw omlijnd) en omgeving. Bron: Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten (RACM)/Archis II.

© 2005 - W.P.M.J. de Bakker

Plattegrond van Oosterwijk ten tijde van de bevrijding getekend op basis van kadastrale gegevens. Met een stippellijn is de huidige loop van de Voorste Stroom aangegeven. Enkele markante punten zijn:

1. de Kloosterbrug (Moergestelsweg);
2. Klooster Catharinenberg met voetgangersbruggetje;
3. R.K. Gasthuis;
4. St. Petrus Bandenkerk;

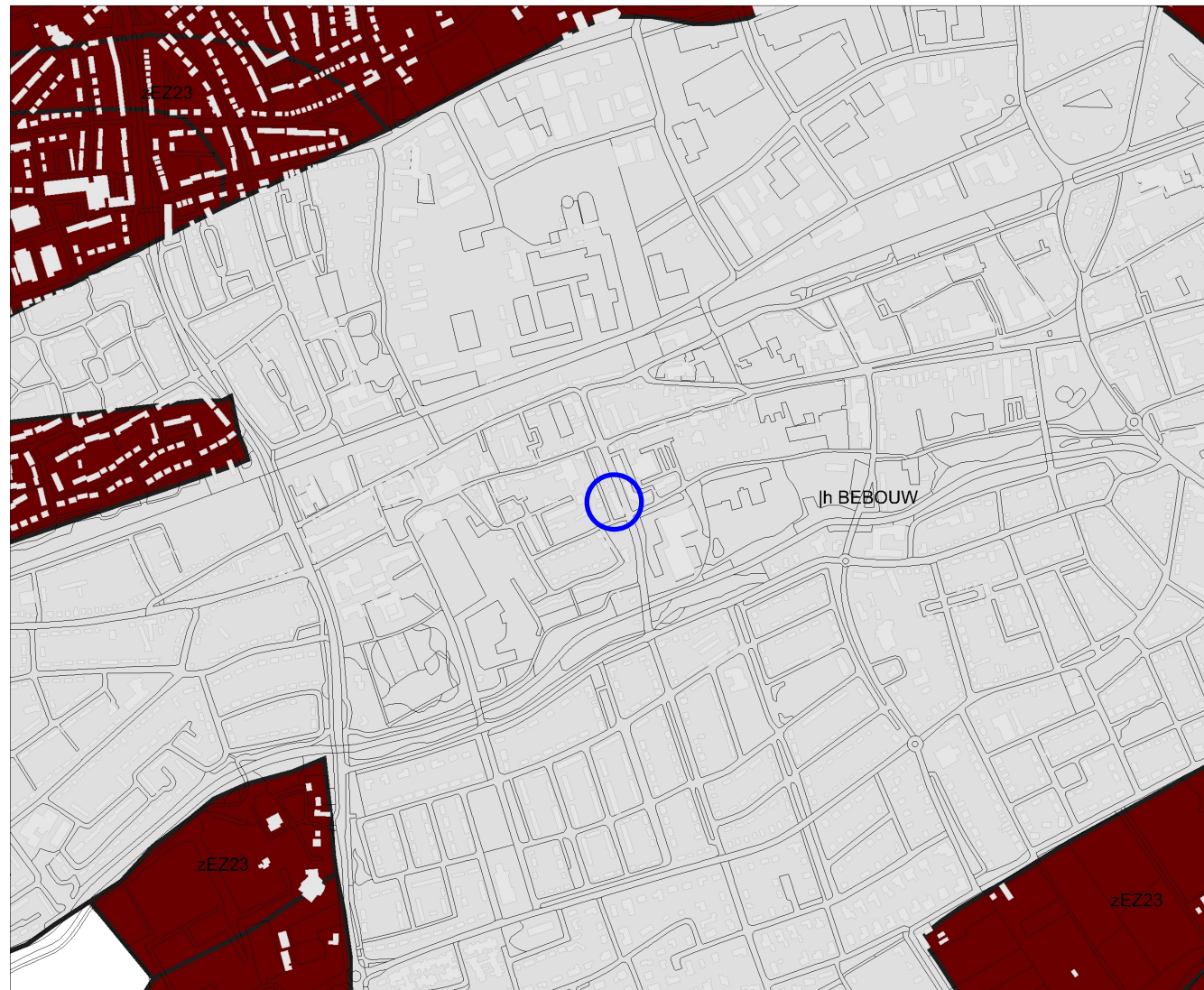
5. de Roode Brug (Baerdijk);
6. Brug Burgemeester Suijsstraat (Verwielstraat);
7. Station;
8. Gemeentehuis;

9. Brug Lindepark (De Balbian Versterlaan);
10. St. Johanneskerk;
11. Brug Gemullehoekenweg.

Afbeelding 4. Oosterwijk rond het jaar 1944. De Voorste Stroom werd in de jaren zestig van de 20e eeuw in zuidelijke richting verlegd (stippellijn op kaart). De onderzoekslocatie is blauw omcirkeld. Bron: Heemkundekring De Kleine Meijerij.

02-03-2009

142232 / 399693

Legenda

- HUIZEN
- TOP10 ((c)TDN)
- BODEM ((c)Alterra)**
 - Associaties
 - Brikgronden
 - Bebouwing
 - Dijk, bovenlandstrook
 - Dikke eerdgronden
 - Fluviale afz ouder pleistoceen
 - Groeve, gegraven, mijnstort
 - Kalksteenverweringsgronden
 - Oude rivierkleigronden
 - Overige oude kleigronden
 - Ondiepe keileemgronden
 - Leemgronden
 - Zeekleigronden
 - Mariene afz ouder pleistoceen
 - Niet-gerijpte minerale gronden
 - Oude bewoningsplaatsen
 - Rivierkleigronden
 - Kalk lutumarme gronden
 - Veengronden
 - Moerige gronden
 - Water, moeras
 - Podzolgronden
 - Kalkloze zandgronden
 - Kalkhoudende zandgronden

Archis2

rijksdienst voor
archeologie,
cultuurlandschap
en monumenten

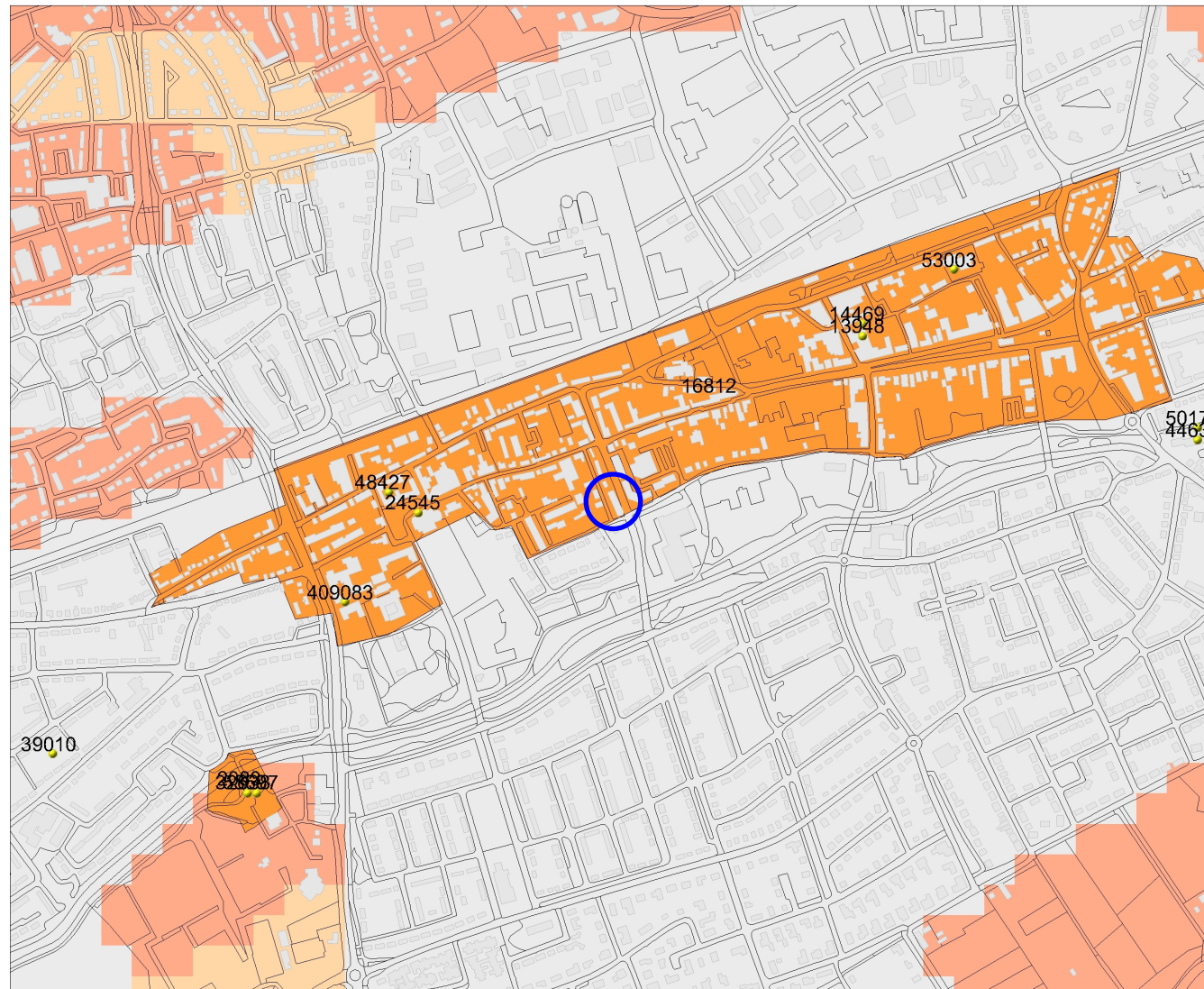

140250 / 398074

Afbeelding 5. Bodemkaart van de onderzoekslocatie (blauw omcirkeld) en omgeving. Bron: Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten (RACM)/Archis II.

02-03-2009

142232 / 399693

Legenda

- WAARNEMINGEN
- HUIZEN
- TOP10 ((c)TDN)
- MONUMENTEN
 - archeologische betekenis
 - archeologische waarde
 - hoge archeologische waarde
 - zeer hoge archeologische waarde
 - zeer hoge arch waarde, beschermd
- IKAW
 - zeer lage trefkans
 - lage trefkans
 - middelhoge trefkans
 - hoge trefkans
 - lage trefkans (water)
 - middelhoge trefkans (water)
 - hoge trefkans (water)
 - water
 - niet gekarteerd

0 500 m

Archis2

rijksdienst voor
archeologie,
cultuurlandschap
en monumenten

ONDER
NCSNA
LTUUR
N313H
SCHAP

140250 / 398074

Afbeelding 6. Archeologische waarden op de onderzoekslocatie (blauw omcirkeld) en in de omgeving. Bron: Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten (RACM)/Archis II.

Afbeelding 7. Indicatieve ligging van de onderzoekslocatie (blauw omlijnd) op de kadastrale kaart uit 1832. Bron: www.watwaswaar.nl.

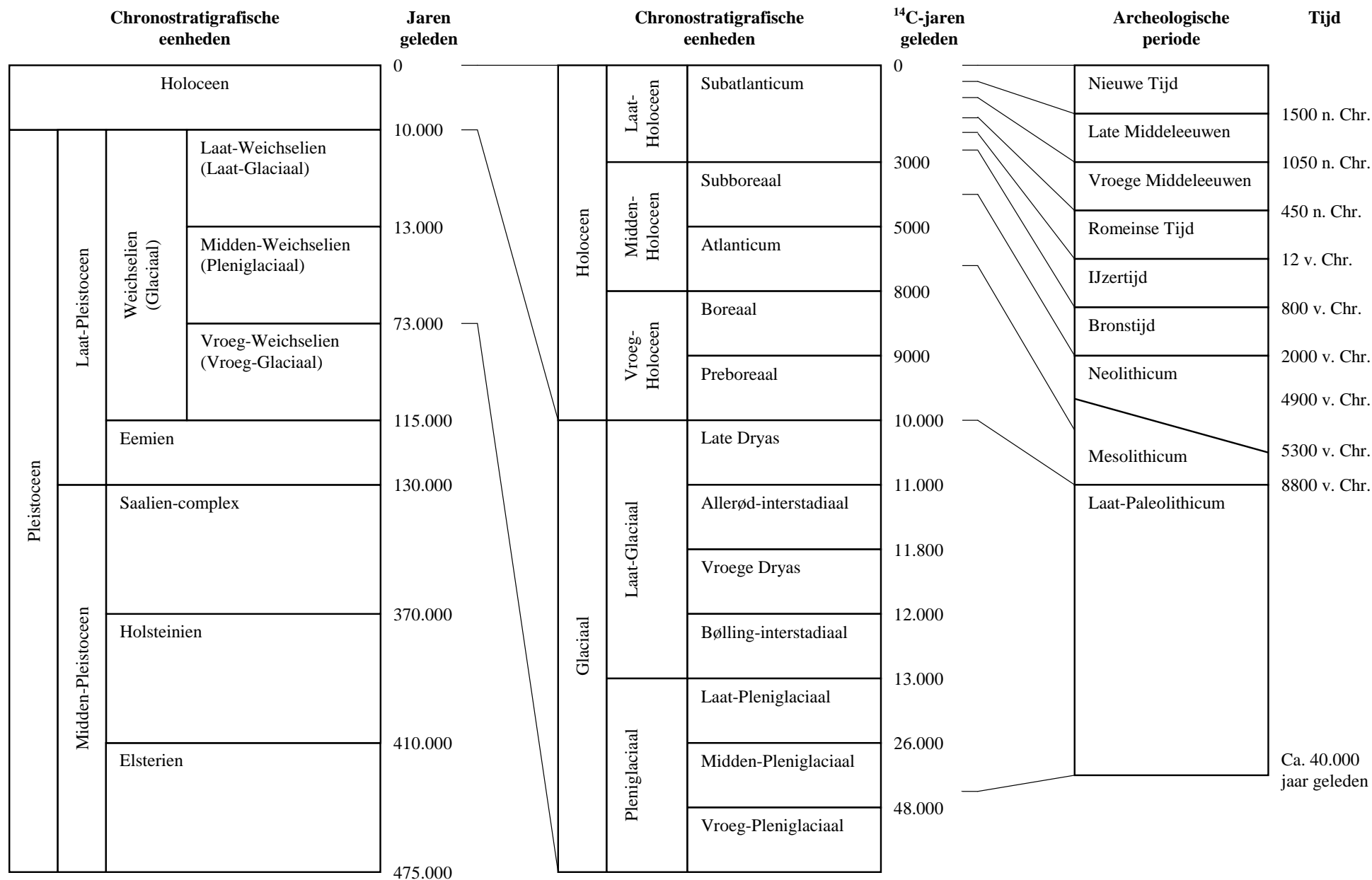
Afbeelding 8. Indicatieve ligging van de onderzoekslocatie (blauw omlijnd) op een topografische kaart uit 1900. Bron: www.kich.nl.

Afbeelding 9. De Voorste Stroom langs de Vloeiweg voordat de loop in de jaren '60 van de 20e eeuw werd verlegd. Aan het einde van de weg is Stoomwasserij Reingoed te zien.
Bron: Heemkundekring De Kleine Meijerij.

Afbeelding 10. Stoomwasserij Reingoed in ca. 1935. Bron: Heemkundekring De Kleine Meijerij.

Bijlage 1. Een overzicht van geologische (chronostratigrafische) en archeologische periodes. Door: A.J. Wullink. Gebaseerd op: Brandt et al. 1992; De Mulder et al. 2003; Berendsen 2004.